

Naturvernforbundet
i Innlandet

Hamar, 21. november-21

Sel kommune

Botten Hansens gate 9

2670 Otta

postmottak@sel.kommune.no

Høring - dispensasjon for økt motorstyrke i Lågen og Ottaelva

Vi ønsker å gi følgende høringsinnspill:

Vi ber Sel kommune avslå søknad fra Sjoa Riverjet AS om dispensasjon for økt motorstyrke i Lågen og Ottaelva. Søknaden gjelder dispensasjon fra lokal forskrift om motorisert ferdsel i vassdrag og landing og start med luftfartøy i Sel kommune § 4, hvor største tillatte motorstyrke er 10 hk.

Fakta:

Det omsøkte området fra kommunegrensa mot Nord-Fron til Otta bru og Ottaelva fra Otta sentrum til Åsårbrua har store verdier for naturmangfold knyttet til fugl og for utøvelse av tradisjonelt friluftsliv med fiske.

Fugleliv:

Med referanse til «Naturbase om naturverdier», samt flere ornitologiske rapporter, foreligger det god dokumentasjon om fuglelivet knyttet til elvestrekningen mellom kommunegrensa mot Nord-Fron til oppstrøms Eide sag. Best undersøkt er området mellom Otta sentrum og Solhjem (benevnt som «Einangøyene»). Dette gruntvannsområdet, med mange øyer og elveløp, har svært viktige funksjoner som hekkeområde og som rasteplass/matletingsområde under trekket vår og høst. Dette gjelder spesielt for ender (12 arter) vadefugl (19 arter), svaner (2 arter, gress (2 arter), måkefugl (4 arter) og flere spurvefuglarter. Av i alt 118 registrerte fuglearter, står hele 22 på den nasjonale «rødlista». Området har med andre ord betydelige nasjonale vernekvaliteter.

Også de andre delene av elvestrekningen har stor betydning for fugl, spesielt vannfugl. Helt siden slutten av 1970-årene er det gjennomført systematiske vintertellinger av andefugl og fossekall, hvor strykområdene ved Sjoa og nedre del av Ottaelva har pekt seg ut som svært viktige oppholdssteder, spesielt for fossekall. Det er ellers viktig å påpeke at hele den aktuelle elvestrekningen er viktige oppvekstområder for mange arter knyttet til vann og våtmark. Perioden rett etter klekking er ei svært sårbar tid, der ungekullene er avhengig av både beskyttelse og ro til å finne mat. Omsøkte båtbruk er ikke forenlig med dette. Motorferdsel med stor hastighet vil medføre panikkpreget oppførsel og i mange tilfeller føre til at ungene spres til alle kanter. Dette er f.eks. vel kjent blant andefugl når de blir utsatt for brå og uventede forstyrrelser.

Fiske:

Fra ulike aktuelle nettsider om fiske og reiseliv - Sone 5, Gudbrandsdalslågen og Otta i Sel kommune:

- «Denne delen av Gudbrandsdalslågen er svært godt egnet for sportsfiske. Arter - Ørret og Harr.»
- «Elvene er varierte med stilleflytende strekker med noen strykpartier innimellom. Lågen sone 5 egner seg for alle typer fiskere, alt fra familier til spesialiserte fluefiskere.»
- «Bredebygden like sør for Otta sentrum. Dette området er stilleflytende med noen strykpartier i øverste del av elva.» «Området er spesielt kjent for sitt gode harrfiske.»
- «Når det gjelder selve fisketilbudene så har området mange gode kvaliteter, og elva kan by på et variert fiske for alle type fiskere. I Bredebygdene finnes det fine familievennlige områder. Og i resten av elva kan du fiske i strykpartier, stillestående elv, med andre ord det man måtte ønske.»

Vi viser også til NINA sin rapport – «Fiskerne i Fishspot i 2014 - Forbruksmønster og fiskeinnsats for fiskere i Hedmark og Oppland». Sel kommune var blant de kartlagte områdene. Rapporten synliggjør at fiskernes samlede kjøp av varer og tjenester på fisketurer i Hedmark og Oppland er betydelig.

Utvisomt er dette området viktig for mange fuglearter, for lokalt fritidsfiske og for naturbasert reiseliv.

Vårt syn:

Vi mener planene om etablering av kommersiell riverjet-båtkjøring med sannsynlige høye hastigheter (fra søknaden; fartsfylte opplevelser) er uforenelig med hensynet til natur-, og friluftslivsverdiene. Vår bekymring er at forstyrrelser gjennom den høye hastigheten vil føre til betydelige negative konsekvenser for dette uavhengig av bruk av el-motor.

Dispensasjonssøknaden spesifiserer lite gjeldende hastighet og sesonglengde for virksomheten, men utfra nettsøk om de involverte søkerne sin riverjet-virksomhet på Island, finner vi informasjon om bruk av svært høy fart (opp til 80 km/t) og en vid tidsbruk (april-oktober). Søknaden skisserer en økning i lokal verdiskapning, vi antar at dette vil medføre en høy hyppighet i antall daglige avganger.

Vi er positive til økt naturbasert verdiskapning, men dette forutsetter at virksomheten ikke gir betydelige negative konsekvenser for natur og eksisterende utøvelse av tradisjonelt friluftsliv. Kommersiell riverjet-båtkjøring med sannsynlige høye hastigheter vil medføre dette.

Den samfunnsmessige nytten vil derfor være lav sammenlignet med tilsvarende verdier som denne elvenaturen har i dag av friluftsliv- og naturverdier.

Lovverk:

Vi mener også at planene om etablering av kommersiell riverjet-båtkjøring med sannsynlige høye hastigheter, ikke kan gis dispensasjon utfra dette i Lov om motorferdsel i utmark og vassdrag:

§ 1.(formål). Formålet med denne lov er ut fra et samfunnsmessig helhetssyn å regulere motorferdselen i utmark og vassdrag med sikte på å verne om naturmiljøet og fremme trivselen.

§ 8.(alminnelige bestemmelser for utøvelse av motorferdsel i utmark og vassdrag). Motorferdsel i utmark og vassdrag skal foregå aktsomt og hensynsfullt for å unngå skade og ulempe for naturmiljø og mennesker.

Vi viser også til dette fra kommunen sin forskrift som det søkes om dispensasjon for økt motorstyrke fra: § 4.Motorisert ferdsl i vassdrag:
C) Motorisert ferdsl i vassdrag skal skje i samband med utøving av landbruksnæring, fiske og fiskestell, transport i samband med jakt og viltstell samt anna utmarksnæring.

I søknaden vises det til innvilgede søknader om motorferdsel i Nidelva og Altaelva; vi mener at disse sakene ikke er sammenlignbare med søknaden i Sel; etter sjekk gjelder dette for tradisjonelle båter i moderat fart.

Vi mener også at dispensasjonssøknaden må vurderes opp mot naturmangfoldloven, spesielt viktig er § 1, § 4-6. og § 8-12.

Vi er også kjent med det pågående arbeidet med kartlegging og verdsetting av friluftsområder i kommunen. Vi ber om at kunnskapen fra dette arbeidet tas med i vurderingen av dispensasjonssøknaden.

Nasjonal sammenheng:

Denne saken belyser også viktige prinsipper om bruk av motorisert ferdsel i vassdrag i en nasjonal sammenheng, utfra at denne dispensasjonssøknaden antakelig er den første om kommersiell riverjet-båtkjøring i landet.

Viktige momenter:

Kommunene har et stort ansvar for å bevare roen og freden på vann og vassdrag. Vi vet også at flertallet av nordmenn gjennom flere spørreundersøkelser ikke ønsker mer motorisert ferdsel i norsk natur.

Sportsfiske har lange tradisjoner i Norge. I all tid har nordmenn kombinert glede og nytte ved å bringe med seg fangsten hjem. Det finnes ingen andre land med så stor sportsfiskerandel i befolkningen. Naturen er den viktigste arenaen for utøvelse av friluftsliv som sportsfiske, som gir gode opplevelser, rekreasjon og fysisk aktivitet. Friluftslivet står sterkt i Norge, og vi mener at motorisert ferdsel i utmark og vassdrag skal være strengt regulert for å ivareta og videreutvikle våre friluftslivstradisjoner innenfor en ikke-motorisert ramme.

Norge har over lengre tid opplevd sterk vekst innenfor naturbasert reiseliv og aktive opplevelser, i hovedsak ikke-motoriserte aktiviteter. For noen år tilbake kom også en reiselivsmelding som framhever at det er den urørte naturen i Norge turistene kommer for å oppleve. Å motorisere nok en arena i den norske naturen er med på å ødelegge denne unike verdien.

Naturen er leveområder for planter og dyr, herunder sårbare arter som trenger særlige hensyn fra alle som bruker naturen. Når vi vet at hver tredje fugleart står på rødlista, som betyr at de kan forsvinne fra Norge, er det viktig å begrense tiltak som påvirker leveområdene negativt.

Gjennom Bern-konvensjonen og den internasjonale konvensjonen om biologisk mangfold, har Norge forpliktet seg til å ta vare på sin opprinnelige flora og fauna. Konvensjonen om biologisk mangfold (CBD) som er en global avtale om bevaring og bærekraftig bruk av biologisk mangfold er også forpliktende for Norge.

Med vennlig hilsen

Gudbrandsdal Sportsfiskeforening
Per Ragnar Seeberg – Leder

Norsk Ornitologisk Forening, avd. Oppland
Jon Opheim - Leder

Naturvernforbundet i Innlandet
Ole Midthun – Leder
Welhavens Gate 14B
2317 Hamar